

اداره مرکزی :

آفروده ، استانبول جاده سنده آفروده
معارف امینلکی یا شده کی دائره

استانبول بوروسی :

استانبولده ، آفروده جاده سنده ۸۷ نومروده
دا ۱۵ مخصوصه

حیات

میان راه میان ... دیار راهای من حیات قاتلم ...

صافی : ۶۲

آفروده ، ۲ شباط ، ۱۹۲۸

۳ نجی جلد

صاحبه :

نصر مادری

بروسه آمریکا مکتبده کی تورک قیزلردن
برقاجی تنصر ایتش . مجرد اولارق آلینیرسه
بسیط ، علی العاده بر وقعه : برقاج یوز میلیون
انسانلق مسلمان جامعه سنک برقاج فردی
اوجامعه دن جیقارق برقاج یوز میلیون انسانلق
خریستان جامعه سنه التحاق ایتش . لاکن
وقعه نك تولید ایتدیکی عکس العملری ، غزته لرك
نشریاتی ، بروسه ده جوجوقلری بومکتبده اوقویان
حائل لرك اوغرا دقلری تهیجی و حادثه عقبنده
بو حائل لرك هب بردن جوجوقلری مکتبدن
آمالری .. واقعه سنی دوشونورسك علی العاده بر
مسئله قارشیدنده اولمادیغمزی آکلارز . حادثه تورک
جامعه سنده ده رین بر تأثیر یامشدر ، اودرجه ده که
لایق جمهوریت حکومتك معارف اداره سی بیله
ایشه مداخله یلزم کورمشدر . بوعتبارله مسئله
مجرد اولارق دکل ، اجتماعی سیاق وسباق داخلنده
وشمولو بر صورتده تحلیل و مناقشه ایدیلده ده کر .
تحلیل مزه اولالک تورک شهریمز اولان بروسه ده
یچین بر « آمریقان » مکتبی بولوندیغندن باشلاماز
موافق اولور . اوت ، نه دن بروسه ده بر آمریقان
حائل سی بیله یوقکن بر آمریقان مکتبی وار ؟
نه ایچین اطنه ده ، از میرده ، قیصریده ، الخ .
آمریقان مکتبلی وار ؟ نه ایچین استانبولده
قیزی ارککلکی آمریقان ، فرانسیز ، ایتالیان ،
انگلز ، آلمان ، آوستریا ، الخ ... مکتبلی
وار ؟ معلومدر که مکتبک وظیفه سی تربیه و برمک ،
تربیه نك افعوله سی ده کنج نسله منسوب اولدیغی
جمعیته مشترک فکرلری ، حسلری ، امللری ،
مفکوره لری آشیلا مقدر . بر جمعیته مشترک
فکرلری ، حسلری و الخ . ایسه آنجاق اوجمعیته
شعورلو و عراقلی کاهللری نك روحلرنده مکین
اولاییلیر . وبونلری کنج نسله ده آنجاق اولور
آشیلا یاییلیر . اکر بوفکرلری مز دوعرو ایسه

تورکیه ده آمریقان و عمومیتله اجنبی مکتبی
معناسز و بناء علیه افعوله سز ، بوش بر مؤسسه
اولوق ایجاب ایدر . تربیه حقنده کی فکرلری مزک
دوعرو لفته امینز ، چونکه بونلر عندی دکلدر ،
بوتون مدنی ملتدره جاری و معتبر فکرلردر .
دیگر طرفدن تورکیه ده کی اجنبی مکتبلی ده
معناسز ، افعوله سز ، و « بوش » دکلدر .
اجنبی مکتبی نك معناسی اجنبی کولتوری در :
اجنبی لسانی ، اجنبی ملی مفکوره سی و اجنبی
دینی ... بو کولتورک باشلیجه اقنوملری در .
اجنبی مکتبی نك افعوله سی ده یرلی کنجلره
بو کولتوری آشیلا مقدر .

بو حالده اجنبی مکتبی حد ذاتده تربیه مفهومیله
تألیف ایدیلده مهین آنورمال بر مؤسسه اولدینی کیبی
افعوله سی ده آنورمال در ، بناء علیه جامعه نك نورمال
نظامیله تضاد حالنده در و بناء علیه ضررلی در .
لاکن اجتماعی منطقک و تربیه نظریه لرینک
بوضروری نتیجه سنه و حکمنه رغماً تورکیه ده
اجنبی مکتبی « بوش » دکلدر ؛ بالعکس خینج خینج
دولودر . بومهم واقعه نك مناقشه سنی بر از صوکرایه
براقارق تورکیه ده کی اجنبی مکتبلی نك افعوله لری
حقنده بومکتبلی اداره ایدنلرک ادعایلری مطالعه
و فعالیتلرنده ظاهر ایدن حاللر ایله بو ادعایلری
مقایسه ایدلم :

اجنبی مکتبلی نك اداره ایدنلره تورکیه ده
تورک جوجوقلری ایچین مکتب آچق کلفتی
نه ایچین اختیار ایتدکلری صوریکنز :
— تمامیه انسانی بر مقصدله ، تورکیه
معارفه یاردم ایچین ..
جوانی آلیرسکنز .

بناسی ، شاپلی ؛ پهر ، فره و سورلردن
تشکل ایدن عجایب قیافلی صلیلی و تسبیحلی
معلملری ایله (قاتولیک مکتبی) نك مدیری ده بویله
سویله ر ؛ معلملری نك خارجی شکلی سزدن و بندن
فرقلی اولمایان (پروتستان مکتبی) نك مدیری ده بویله
سویله ر .

نسخه سی هر برده ۱۵ غروشدر .
سنه لکی پوسته ایله ۷،۵ لیرا .
(اجنبی مکتبلی ایچین ۷،۵ دولار) .

ایونه و اعلان ایشلری ایچین استانبول بوروسه
مراجعت ایدیلیر .
یازی ایشلری نك مرجعی آفروده مرکزددر .

« تمامیه انسانی بر مقصدله ، تورکیه معارفنه
یاردم ایچین »

مکتبلی نك دائما « سن » ایله باشلایان
اسمیلری نك ، معلملری نك قیافتلری نك ، صلیلری
و تسبیحلری نك جوجوقلر اوزرنده کی دائمی
تأثیرلری نه رغماً بومکتبلی تورک جوجوقلری نه
دینی تلقینات یا نمازلر ، دینی تدریساتده بولونمازلر .
پروتستان مکتبلی ده دینی تدریساتده بولونمازلر .
حتی بونلر دولتک قانونلری نه ، حکومتک نظام
وامرلری نه ده مطیع کورونورلر .

مثلاً ، آمریقان مکتبلی نك تورک جوجوقلری نه
انگلز لسانیه حساب ، هندسه ، فیزیک ، کیمیا
و سائر کیبی درسلا و قوتولور ... تورکجه درسلی
و یریلیر . حتی تاریخ و جوغرافیا درسلی نك
یالکیز تورکجه تدریس امری بیله بومکتبلی
اعتراض قبول ایتمشلردر . مکتبک تدریس
جهه سی بودر .

شیمدی برده مکتبک تربیوی فعالیتنه کچلم :
بوراده اولو اخلاقی تربیه ایله قارشیشلر سز . سزه
متنایدی سجه تشکیلی (character building) دن
بحث ایدرلر . بوسجه تشکیلی وظیفه سی مطلقاً
آمریقالی معلملر طرفندن درعه ده اولونور .
و مکتبک بوتون فعالیتلری بو مرکزده دوعرو
توجه ایدر . اونوتمایلم که مکتبک فعالیتلری
آراسنده اک جاذب اولانی سپور فعالیتلری در .
بونو اداره ایدن ایسه مطلقاً Y.M.C.A نك یعنی
« کنج خریستانلر جمعیتک » خصوصی مکتبلی نك
اعتنا ایله و قوتلی دینی تلقینلر آلتنده یتیشدیرلش
بر معلمدر . بومعلم طلبه ایله حشرونشر حالنده در .
آمریقان مکتبلی مدیرلری بالتجربه آکلا -
مشلردر که کنجلر اوزرنده دینی تلقینلر بالواسطه
داهاز یاده مؤثر اولور ؛ خصوصیه ای بر سپور
معلمی نك کنجلرک معنویتلری اوزرنده کی تأثیری
دوامی و دهرین اولور [۱] .

[۱] YMCA نك آمریقاده سیرینگ فیلد (ماسا -
چوزه تس) کی کنجک رهبرلری مکتبی بر بروسه
نوسنده روبرت قولج و بیروت آمریقان دارالفنون
مدیرلری نك بوسوزلیمی تأیید ایدن بر مکتوبی مندرجدر .

کوچوک ماسوس

(ق) تبدیل اولونور . مثال : (قعبه - غاجه) ،
(قاز - غاز) ، (غربت - قوربت) .
۶ . مستقبل صیغه لرنده ماده اصلیه نك آخری
حرکت لنده دن استقبال اداتی علاوه اولونور . مثال :
(کله جك - کلجك) ، (اوقوبه جق - اوقوجق) ،
(کیده جك - کیتجك) .

بن بولمجه نك شوآنده خاطر مه کلن بعضی
خطریخی چیزه بیلدم . یوسف ضیا بك افندی مشایه
بویه برطرزده مطالعه ایتسه لردی هیچ اولمازسه علمی
بر حرکت اولوردی . فقط . موی الیه آنجق
برقاج کله به استناد ایتسه . و هیچ بر علمی
مطالعه درمیان ایتسه مشدر . بویه اولقله برابر
استناد ایدیلن کله لردخی یوروکلک و تورکلک آراسته
بر فرق و تمیز و طیفه سی کوره من . کله لرده بویه
فوق العاده بر مناسبت و هم اولونا جفته ، بونلری
منطقه لرك خصوصی مالری دیبه قبول ایتک ایجاب
ایدردی . هر منتهقه ده ، حتی بر ولایتک مختلف
قضا لرنده خصوصی بعضی کله لر و تعبیرلر وارد که
بونلر ، اورالرده ساکن بوتون خلق طرفندن عینی
طرزده تکلم اولونورلر . ایتسه غربی آنادولی شهر لرنده
برقاج مثال که بونلرک ایچنده یوسف ضیا بک تورکلره
ویا یوروکلره عائد اولارق ذکر ایتدکلرندن ده وارد .

آلا شهر :	یالم	—	غالب
	آناج	—	قارش
	ناج	—	ناصل
کوردوس :	لیاده	—	انتاری
	هله	—	قوی
	بیلا	—	آبلا
دمیرجی :	هینجک	—	شیمدی
قصبه :	قامیش	—	صراحی
	یاوشاقلاق	—	صاناشق
	زانقاداق	—	بردن بره
آیدین :	صندی	—	مقاص
	مامبله	—	بامیه
	ماماق	—	پارماق
ازمیرجواری :	هینجی	—	شیمدی
	قاجارا	—	پرچم
	طومان	—	طون
	باطوسا	—	تهیل
	حایات	—	صوفه

آرتق یوسف ضیا بک افندی ده تقدیر بیورمشلردر که
بوکلر محل و منطقه لره عائد درو حتی بعضیلری بر جوق
منطقه لره مشترکاً مستعملدر . بوکلر لری آله آلاق
شونلر قارا کچیلره ، طرازیلره ، بونلر بایانلره ،
تخته جیلره عائددر دیعک هیچ ده دغرو بر مطالعه
اولماز . فضله اولارق علاوه ایدیم که یوسف ضیا
بک افندی نك مثلاً تورکلره عائد اولدیغی ذکر ایتدیکی
یالابوق ، قالمیق کی کله لر شهر لرك ، حتی بولغارستان
تورکلری اراسته ده معلومدر . بروسه نك بر لیلره
ساکن اولان محللرنده (یالابوق) ، بارلاق و کوزه ل
معناسته در : یالابوق عایشه کی . (قالمیق) کله سنی
روم ایلیلر دخی آنلامق ، هولامق معناسته قوللانیرلر .
بولغارستانده تورک قیزلری (تخت اولالی اویایلم)
دیبه جک برده (تخته قالمیق) دیرلر .

حکایه : « آلفونس دوده » دن ترجمه

قوشمقله وقت کچیر یوردی . استحکاملره کیدن
عله طابورلرینک پیشنه طاقیلر ، بالخاصه کوزل بر
موسیقی سی اولانلری ترجیح ایدردی .
کوچوک آسته نك بو موسیقیه لر حقنده جوق
کنیش معلوماتی واردی . مثلاً دوقسان آلتنجی طابور
موسیقیه سنک ایکی پاره ایتدیکنی ، الی بشتینککنک
جوق مکمل اولدیغی واقفانه بر آدا الیه سوله لردی .
بعضاده کوکللی طابورلرینک تعلیملری سیر ایدردی .
سوکر آلیش و بریش اکلنجه لری واردی . هر صبح
سبتی قولنه طاقار ، غاز سز قیش سحرلرینک قارالغی
ایچنده اککچی و قصاب دکانلری اوکنده بکلین
اوزون انسان دیزیلرینه قارشیبردی . بو دکانلرک
اوکنده بکلینلر ، آیاقلری سولر ایچنده ، بربرلیله
طانیشرلر ، بولتیقه مناقشه لرنه کچیریلر و موسیو
آسته نك اوغلی صفیله اوندن رأی صوردارلردی .
مع مافیله بوشغولیتلرک اک اکلنجه لیس ابرلاندا
کوکللیرینک ایجاد ایتدیکی برنوع قوما اویونی ایدی .
استحکاملره یاخود اکک فرونلری اوکنده
اولادینی زمان کوچوک آسته نك مطلقاً شاتودومیدانده
بواویونی سیر ایتدیکندن آمین اولاییلیردی کز . کندیس
طیبی اوینایمازدی . بونک ایچون جوق پارا لازمدی .
یالکز اوزاقدن مراقلی کوزلرله اوینایانلره باقاردی .
بونلرک ایچنده ماوی بانطالونلی بر بویوک جوجوق
بالخاصه حیرتی جلب ایدردی . هیچ بر زمان بش
فرانقدن آشاغی پارا الیه اویونه کیرمه یین بوجوجوق
قوشدینی زمان جیبنده کوموش پارالر شینغیرداردی .
برکون کوچوک آسته نك آیاقلری آلتنه یوادلانان
بویارانی آلیرکن اوکا آلاق سله :

— پارایه یان یان باقارسک ها ؟ دیدی ،
ایسترسک اونلری نروده بولدیغی سکاده سولرم .
اویون بیتدکن سوکر کوچوک آسته نك میدانک
برکوشه سنه جکدی و اوکا بروسایلرله غزته صامق
اوزره کندیسيله برابر کله سنی تکلیف ایتدی .
هر کیدیشه اوتوز فرانق قازانیلوردی .
آسته نك اولاقیزدی ، رد ایتدی . تام اوچ
کون اویون میداننه کیتسه دی . فقط بو اوچ کون

موضوع ، مطالعه اعتباریله قیمتی غائب ایتشد .
قیبله لری ، شیرتلی عمومی ناملر آلتنده ، فقط
اساسی اولارق مطالعه ایده بیلک ایچین اونلرک
ماصلالری ، عنعنه لری ، بیلگیلری ، یاشایش
طرزلری ، تورکولری ، ترم طرزلری طویلامق
وبالخاصه آلدیه برکارلر ، مه زورلر اولدینی حالده بیکلرجه
اولچولر آلمق لازمدر . بوقسه جوروک متاهلره
علمی برتصنیفه قالمیشق بیوده در .

دوکتور عثمانه شرقی

اونی آسته نك ، کوچوک آسته نك دیبه چاغیریر .
لردی . جیلز ، سولوق بر پارس جوجوغیدی .
یاشی اون بلکه ده حتی اون بش واردی . بویومور .
جانلرک بوزلرینه باقهرق یاشلریخی آکلامق هیچ
بر زمان قابل اولماز .

آسته سی اولشدی . اسکی بر بحر به نفری اولان
باباسی « نایل » محله سنده بارق بکچیسیدی .
جوجوقلر ، جوجوق دادیلری ، قوللرنده
آجیلر قاپانیر صاندالیله لرله پارقه کلن اختیار قادیلر ،
فقیر آسته لر ، حاصلی پارسک قالدیریلرله چوریلش
بانچه لرنده آرایه لردن محافظه اولغه کلن بوتون یایار
طاقی بابا آسته نی طانیر و سوردی . بیلیرلردی که
بو کوپکلری و بارقده کی قانابه لری اورادن اورایه
سوروکلینلری قورقوتان بوسرت بیلر آلتنده مشفق ،
رقتی و همان همان آنلره خاص بر تبسم کیزلیدر ؛
بو تبسمی کورمک ایچون اوکا « کوچوک اوغلکز
ناصل ؟ » دیعک کافیدر . بابا آسته نك اوغلنی جوق
سوردی . آقشاملر مکتب دونوشنده کوچوک آسته نك
اونی آلفه کلدیکی زمان آدجغز نه قدر عمتون اولوردی .
بابا اوغول بارقک آغاچقلی یو " لرنده دولاشیرلر ،
هر قانابه نك اوکنده آیری آیری دوره رق بارقک
مداوملریخی سلاملارلر ، اونلرک التفاتلرینه مقابله
ایدرلردی .

یازیق که محاصره باشلانجه هر شی دکیشدی .
بابا آسته نك بارق قاپاندی . ایچنی بتول تنکه لرله
دولدریلر . بانچه یی متادیا نظارت آلتنده بولوندرمه
مجبور قالان زواللی آدم حیاتی خراب اولش بوش
آغاچقلرده نك باشنه ، جیغارا ایچمه دن ، دولاشمقله
کچیر یور ، اوغلنی آنجق کیجه لری کچ وقت اوده کور یوردی .
بونک ایچون بابا آسته نك بروسایلرلردن بحث
ایدرکن بیلرینک نه شکل آلدینی کوروله جک شیدی .
کوچوک آسته نك بوحیاتدن بک شکایت ایتیه یوردی .
محاصره جوجوقلر ایچون جوق اکلنجه لی بر
شیدی . آرتق مکتب یوقدی . تعطیللرک آرقاسی
کله یوردی . سواق برینار بری کیدی .
جوجوق آقشامه قدر سواقده اورادن اورایه

خلاصه ، دیعک ایسترم که یوروکلر و تورکلر آراسته
فارق اولق اوزره استناد اولنان لسان بحثی ده بو
شکلیله بوشدر . سجه فرق بویه در . فقط هر سطرینه
ایلیشیدیک بومقاله نك بونقطه لری شیمدیک مسکوت
کچورم . شوراسنی بیللمی درله سجه تدقیق قولای
وهرکک یابه جنی برایش دکلدیر ؛ بونک ایچین ایجاب
ایدن علملره علاقه دار اولمالی در .

نتیجه : بر جوق ترجمه لر آراسته بر بولوب
حیات مجموعه سنک صحیفه لرنه درج اولونان بوجدی

اوکا پک آبی کلدی . بک به سیور ، اوبقو اوبوما . یوردی . کیجه لری بیغین بیغین پارالک یاتاخی اطرافنده سبل کی پیریل پیریل آقدیغی کوربیوردی . دردنجی کون شاتو میدانه دوندی ، بویوک جوجوقله کوردوشدی واونک سوزلرینه قاندی .

§

قارلی برصباح اوموزلرلنده برچوال ، کوملکلرینک آلتده برغزته یا کتبله بوله جیقدیلر . فلانه قاپسینه کلدکلری وقت کون یکی آغاربیوردی . بویوک جوجوق آستنه آلتدن طوندی و نوبت بکلرین قیزارمش برونلی ، مشفق جهره لی بر نغره فقیرله مخصوص برطور ایله بالوارمغه باشلادی .

— نه اولور بزی بیراقده کچلم آنامز خسته ... بابامز اولدی ... کوجوک قارده شیمله برابر تارلارلده پاتانس آراجز ...

بویوک جوجوق آغلا یوردی . آستنه اوتانچندن باشنی اوکنه اکدی . نوبتی اولا اونلره سوکرا بیاض وبوش بوله باقدی . بول وبره رک :

— چابوق کچیک ، دیدی .

[جوجوقلر فرانسز کولکلرینک قرارگاهنه اوغرا یورلر ... اوراده تصادفاً بر بویوک سراوکره . نیورلر : پروسیالیلرک پارولالری خبر آلیشمز ، او آقشام اورتالقی قاراردقندن سوکرا فرانسز کولکلرلی آلمان سبرلرینه بر باصفین یا باجقلمش ...

جوجوقلر اورادن آبرلدقندن سوکرا بوش تارلارله کیریورلر و آلمان سبرلرینه یا قلاشیورلر] . بردن بره بر نوبتچینک توفکنه فیشک سوردیکی ایشیتدیلر . بویوک جوجوق همان بره قاپانه رق :

« چابوق سن دهیات ! ... » دیدی . سوکرا ایصلیق چالیدی . قارشیدن بر باشقه ایصلیق سسی جواب ووردی . سورونه سورونه ایله دیلر .

استحکامک اوکنده ، دیوارله بر خذاده ، کیرلی بر قاسکته آلتده ایکی صاری بیق کوروندی . بویوک جوجوق پروسیالینک بولوندینی سپره کیردی . آرقاداشنی کوستره رک . « قارده شیم » دیدی .

آستنه اوقدر مینی مینی ایدی که پروسیالی اونی کورونجه کولکه باشلادی و جوجوغی اوموزلرندن طوته رق سبرک کنارینه جیقارمغه مجبور اولدی .

دیوارک اوتنه طرفنده ابری طوبراق بیغینلری ، بره یانبرلش آغاچلر ، قارلرک ایچنده سیاه دلیکلر واردی . بو دلیکلرک هر برنده عینی یاغلی صاری بیلر کولوبوردی .

بر کوشه ده اطرافی آغاچ کوتوکلریله قاپانمش بر باغچوان اوی واردی ، بو اولک آلت قاتی کاغذ اوینیان ، بارلاق بر آتشد جورما پیشرن عسکرلرله دولو ایدی . لاحالار ، دوموز یاغلی اوبله کوزل قوقوبوردی که ... فرانسز کولکلرینک چادیریلر بوراسی آراسنده نه بویوک فرق واردی . ضابطلر یوقاری قانده دیدی . پیانو چالقلری ، شامپانیا شیشه لری آجدقلری ایشیدیلوردی .

یارسلی جوجوقلر ایجری کیردکلری زمان بر سوبنج کورولتوسی قوبدی . آلمانلر غزته لری آلدیلر . سوکرا جوجوقلره شراب ویردیلر ، اونلری

قونوشدورمغه باشلادیلر . ضابطلرله عظمتلی و خان برطور واردی . فقط بویوک جوجوق پارسایلره مخصوص طاشقینلیقه ، چاپقین قونوشماسیله اونلری اکلندر . بیوردی . هبسی بردن کولوبورلر . اونلرک کله لرینی تکرار ایدیورلر ، کندیلرینه کتیریلن بو پارس چامورینک قوقوسیه مست اولوبورلردی .

کوجوک آستنه ده قونوشق ، احق بر جوجوق اولمادیغنی کوسترمک ایسته یوردی . فقط بیلنمز برشی اونی صیقورودی . قارشینده آرقاداشلرندن دها جدی بر پروسیالی واردی که هر کسدن اوزاق دوروبوردی . بو آدم غزته اوقوبوردی ، دها

واه اوکا ...

واه اوکنج قلبه که جانان بوزندن
باغرینه باصداق طاش قالمشدر ،
طوبراغی چپ جوره صاران حزنندن
هیجان دویمامش ، عشق آلامشدر !

نمده یاندیم کونلر جوق اولدی ،
دیلیم یای کسیدی ، سوزم اوق اولدی ...
شیمدی ده کوکسده قلم بوق اولدی ،
کووده مک اوستنده باش قالمشدر .

کوکلی باغلام - قادی برینه -
عمریم کونده لک امکلرینه .
نه وارسه خارچادم آیین ترینه ،
جیقاسی کوزیمده یاش قالمشدر !

فاروق نافز

دوعروسی اوقورکی کورونوبوردی . چونکه کوز . لری هیچ آستنه ندن آبرلایوردی ، بو کوزلر شفقت وستله دولو ایدی . کویا مملکتنده آستنه یاشده بر جوجوغی وارمشته « اوغلو مک بوله برایش یادیغنی کورمکدنه اولمک بیک قات خیری » دییه دوشونو . یورمش کی . بودقیقه دن اعتباراً آستنه قلینک اوستنه بر آل باصور ، اونی چاریمقدن منع ایدیور کی برشی حس ایدی .

بواضطر ابدن قورتولقی ایچون ایچمکه باشلادی . بر آرز سوکرا دنیا کوزلرینک اوکنده دونوبوردی . کورولتولی قهقهه لر آراسنده آرقاداشنک فرانسز عسکرلریله اونلرک تعلیملریله آلاهی ایتدیکنی مبهم سورتده ایشیتیلوردی . دها سوکرا بویوک جوجوق سنی آچالندی . ضابطلر بردن بره جدیلرشن جهره لرله یا قلاشدیلر .

سفیل جوجوق اونلره فرانسز کولکلرینک حاضرلادقلری باصیقینی خبر ویریوردی . کوجوک آستنه بردن بره آیلیدی ، حدتله آیاغه

قالقدی : « بونی یایما ... ایسته مه م » دیدی . فقط اوتنه کی ساده جه کولدی و دوام ایتدی . جوجوغک سوزلری پتمه دن بونون ضابطلر آیاغه قالمشلردی . اونلردن بریسی کوجوک جاسوسلره قاپی کوستره رک : « دفع اولوک ! » دیدی .

ضابطلر آرالرنده حیزلی حیزلی آلمانجه قونوشو . یورلردی . بویوک جوجوق آلتده کی پارالری شیقیردا . تهرق بر قوماندان غروربله دیشاری جیقدی . کوجوک آستنه باشی اوکنده اونی تعقیب ایتدی . باقیشرلرندن بک صیقلدینی پروسیالینک یانندن کچرکن اونک محزون بر سله : « آئی دکل ... بو حرکت آئی دکل » دیدیکنی ایشیتدی . کوزلری باشله دولدی . جوجوقلر اووايه جیقدقندن سوکرا قوشمغه باشلادیلر و سرعته یارسه دوندیلر . جواللری آلمانلرک ویردیکنی پاتانسلره دولو ایدی . فرانسز کولکلرلی خطنی قولایقله یکدیلر . اوراده کیجه هجومی ایچون حاضرانی باشلایوردی . صداسز کلن طابورلر استحکاملرک آرقاسنده طوبلا . نیوردی . بابا آستنه بکزه یین چاووش ممنون بر طور ایله عسکرلرینی تنظیم ایدیوردی . چاووش جوجوقلری طایه رق کولومسه دی . بوتبسم کوجوک آستنه نی جوق مضطرب ایتدی . بر آن : « اورابه کیتمه بیکز ... بز سزی آلمانلره صاتدق » دییه باغیرمق ایتدی . فقط اوتنه کی جوجوق : « سوبلر سه ک بزی قورشونه دیزرلر . » دیدی . قورقو کوجوک آستنه ک دیلنی باغلادی .

§

کوجوک آستنه شهر قاپسینده آرقاداشلرندن آبرلدینی زمان جیلرینک آغیرلاشدیغنی حس ایتدی . قلبنی صیقان ال شیمدی اونی دها قوته صیقورودی . پارس اوکا دیکشش کی کلبوردی . سوقاقدن کلوب کچلر نره دن کلدیکنی بیلورلرشم کی اوکا حدتله باقیورلردی . آرابا تکرلکلرینک ، نه رکشارنده تعلیمله مشغول طابورلرله چالینان بورولرک سسی « جاسوس ، جاسوس » دییه باغیر ووردی .

نهایت اوینه کلدی ، باباسی دهالیشن دونه مشدی بوکاممنون اولدی و چابوجاق اوداسنه جیقه رق آرتق طاشینا یاجق قدر آغیرلاشان پارالری یاصدیقنک آلتنه صاقلادی .

بابا آستنه بو کیجه اوه هر زماندن دها مشفق ودها شن دوندی . ولایتدن کوزل خبرلرکشدی . مملکتک ایشلری غایت ائی کیدیوردی . آسکی عسکریمک برکن دوواردی کی توفکنه باتیور ، جوجوغنه « بویوک اولسه بیک سن ده پروسیالیلرله محاربه ایتمه کیدردک دکل کی کوجوک ؟ » دییوردی . ساعت سکزه دوغرو طویلر باشلادی استحکاملری غایت ائی بیلن بابا آستنه : « سس اوبه روبله دن کلپور ... بورژده چارپیشورلر » دیدی . کوجوک آستنه یم بیاض کسیدی . جوق یورغون اولدیغنی بهانه ایدهرک یاغمه جیقدی . فقط اوبومادی . طوب سسلری دورمادن دوام ایدیوردی . جوجوق فرانسز کولکلرینک پروسیالیلری بردن بره باصدیمرق ایچون قارانتقده ایله ده کلرینی ، سوکرا کندیلرینک بر پوصویه دوشدکلرینی کوروبوردی . کولومسه یین اختیار چاووشی خاطر لایور ، اونک اوراده قارایچنده

تفرق نورسی : ۱۸

بکا بوکون دور و تسلیم معامله سی یابان سابق قائمقام « سزه موفقیت نئی اتمک بر نوع بددعا اولوره... الله بودنیا جهنمندن خیرایسه قورنارسین » دیدی. بوسوزلره خفیفجه اوموزسیلکه رک مقابله ایتدم. نه اولورسه اولسون مسعوددم. چونکه آرتق پنجره مک اوکندن بزم یوزومدن اولش جوجوقلرک جنازه سی کچمه بجکدی .

هریکی مأموریه باشلارکن عهده لریمی تکرار کوزدن کچیرمک ، عهد لریمی تازه مک بزم ایچون بر عادت اولدی . دمیقینه اوله یاییوردم . « وجدانمک سنی داغادیکله بجم » جمله سنی اوقورکن غیر اختیاری کوزلرمدن یاش کلدی .

صوک فلا کتمک سبی وجدانمک سنه اطاعت اتمش اولام دکلیدی ؟ وجدانم بکا « صوسزلقدن اولن جوجوقلره هریشته رغماً صووبره جکک ! » دیمشدی . بزده بواصره اطاعت اتمک ایچون مأموریتدن قوغولایی ، حکمه لرده سورونه بی کوزه آلمشدم . دیمککه بن کوجوک مقیاسده برقه رماندم . کندی کوزومده عادتا بو بودیکمی ، یوکلدیکی کورییوردم . معافیله بوسرخوشلق اوزون سورمدی :

بروغراممک بر باشقه ماده سی کوزومه ایلیمشمدی . اوند « قانونه داغما رعایت ایده بجم » دییوردم . حالبوکه بوسو ایشنده قانونه هیچ اهمیت ویرمه مش اولدیم کون کی آشکاردی . شوخالده بن عهده لرمدن برنی تطبیق ایدرکن اونه کنی چیکته یوب کچمشم . هم ده افنسی بوجوق کرده بویه اولاجقدی .

یاندیغنی ، اونکله برابر نه قدر انسانکده اولدیکنی کورییوردی . بوتون بوقانک بدلی یاصدیغنک آلتنده صافلی دوروبوردی . بوفلا کته بابا آسته نک اوغلی ، برعسکر جوجوغنی سبب اولمشدی ، اوله می ؟ آغلامقن بوغولوبوردی . ایچری اوداده باباسی متادیا کزینور ، ایکیده برده پنجره بی آچیوردی . سوقاقده بورولر چالینور ، برکوکلی طابوری حرکت حاضره لانیوردی . دیمککه اوداده بویوک برحاربه اولوبوردی . بدبخت جوجوق برهیچقیرینی ضبط ایده مده دی . بابا آسته ن اودابه کیره رک : « نه وار ؟ » دییه سوردی . جوجوق آرتق دایانامادی یا تاغندن آشاغی

بروغرامده کی بوابکی ماده چایشیوردی . اوله ایشلر جیقا جقدی که وجدان « یاب » دیرکن قانون « یابه » دییه نه ایده جکدی . کذلک قانونک ایستدیکی بعض شیلرده وجدانه دوقوناجقدی . بو وضعیت قارشیشنده نه یایقی لازمدی ؟

حزیران
مملکتک آنجق اوقویوب یازمقله قورنولاجفته اینانالردنم . بو بزم مکتب صیرالردن بری الک صارصیلماز بر قناعتدر . حتی بر آراتق دارالمعلمینه کیره رک خوجا اولایی بیه دوشونمشم . معافیله ملکیه مأمورلرینکده معارفه بک فایداسی دوقوناییلیر . قائمقامقله کزدیکم یلرده معلملر و معارف مأمورلرله قونوشورکن داغما « بن مقدس اردوکرک کوکلی نفرلرندم . هر هانکی بر مسئله ده باشکر صقیه کلیرسه بکا کلک ... آلمدن کلدیکی قدر یاردیه حاضرم » بوسوزلری بر جوق کیمسه لر کی لاف اولسون دییه سوبله م . وعده ده امکان نیستده صادق قالیم . فقط عسکر اردوسی کی بواردوده انضباط سزله ، عجزه کوز بومام . هیئت عمومی نک منفعتی ایچون فردی اها لایتمک طرفدارم . هله ضعیف ، سقط ، شبه لی انسانلرک بردقیقه وظیفه باشنده طوتولایینجوز ایده م .

(زهرا باباسنک بوسطرلرینی اوقورکن چیلدیراجق کی اولدی . هان هان بزم فکرلرم دییور ، بررؤیا ایچنده اولادیغنه اینانق ایچون کاغده یازمقلرله دوقونوبوردی . صوکره عقله دهاباشقه برشی کلدی . « عجب وجودمده اولدینی کی روحده ، فکرلرمده ده

آتلادی . باباسنک آیاقلرینه قاپاندی . بواشاده بارالر بره دوکولدی .

اختیار آدم تیره به رک : « بونه ؟ سن خیر سزلقمی ایتدک ؟ » دیدی .

اوقت جوجوق برصولوقده وقعنه آکلادی . سوبلدیکه قلبنک خفیفله دیکنی حس ایدییوردی .

بابا آسته ن قورقونج بر جهره ایله دیکله یوردی . جوجوق سوزینی بترنجه اختیار عسکر باشی آلری ایچنه آلدی و آغلادی .

کوچوک آسته ن « بابا... بابا » دییوردی . اختیار جواب ویرمه دن اونی ایتدی ، دوکولن پارالری طوبلادی :

بو آدمک قیزی می ؟ « دییه دوشوندی و بر زمان اوقوماسنه فاصله ویدی . »

بوراده ایشه باشلادیغمک هفته سنده بکا قرق الی امضالی بر مضبطه کلدی . قضاده کی ابتدائی معلملرینک برندن شکایت ایدی یوردی : صوک درجه جاهل ، مسیب و بوناق بر اختیارمش . بو یتمزش کی دینچی طبیعتلیمش ... متادیا طلبه عالمه لرینی ازعاج ایدر ، پارا ایسترمش ... آقشام اوستلری صیرنده زنیلیله چارشیده دولاشیر ، بقالارک ، زه رزه واتجیلرک اوکنده دورهرق : « جوجوقلرک بکزک خوجاسی می ... بکا معاونت سزک ایچون بورجدر » دیرمش ... بر آووج برنج ، برکوک اسپنق آلمادن کیتزمش . مکتبه درس ائاشنده صنفدن چیه رق جوجوقلرک سبتلرینی قاریشدر بر ، کوفته لرینی ، بومورطالرینی ، پینیرلرینی آشیر برمش ... سلفه بر قاچ دفعه مراجعت ایتشلر ... رقیق قلبی بر آدم اولدینی ایچون بردرلو اونی آغغه قیاماز : - ایتمه ییک ... آبله مه ییک ... فقیردر ... علیدر ... صوکره آجلقدن اولورده هیز وبال آلتنده قالیرز ... همده بر مأموری عارسزجه طبیعتی دییه ایشندن چیقارامیز ... قناعت عاجزانه بجه بونلر اونک احوال خصوصیه سننددر ... معافیله بن چاغیر بر ، صوک بردفه اخطار ایدرم ، دیر واهالی آتلاتیرمش ... مضبطه بی کتیرنلر بکا ده اوزون اوزادی به ایضاحات ویردیلر . هان مکتبه قوشدم . بنانک نره ده اولدیغنی بیلمه سم جوجوقلرک کورولتوسدن بولا . بیلیردم . اها لیک بو شکایتده نه قدر حق اولدیغنی

— هبسی بومی ؟

جوجوق باشیله « اوت » اشارتی یاپدی . بابا آسته ن دیواردن سلاحی و فیشه کلکنی ایندی بردی و بارانی جینه قویدی .

— بن شیمدی بو بارانی اونلره کری ویرمه کیدیورم .

برکله علاوه ایتمه دن ، باشنی جویرمه دن مرده بونلردن ایندی ، قارائلق ایچنده ایلرلین کوکلیرله قاریشدی .

بابا آسته نی اوکیجه دن صوکره کیمسه کورمدی .

شاد نوری